

› Tekst: **KARIN KARLAS**

Ruiger met een tuiger!

De tuigpaardensport stoffig, oubollig en voor grijze mannen met bolhoeden? Dat dachten we toch niet! We laten vier jonge tuigpaardliefhebbers vertellen over hun passie: het tuigpaard. Nederlands unieke erfgoed waar we – als het aan deze vier ligt – nog lang van mogen genieten.

SABRINA MELOTTI

De veelzijdige Sabrina Melotti (30) uit Varsseveld begon weliswaar als dressuurruiter en dat is zij nog steeds. Ze heeft tot en met Lichte Tour-niveau gereden, maar haar hart verpandde ze aan het tuigpaard.

“Toen ik een jaar of zestien was, ben ik bij Dirk Beijerink, die Hackney’s heeft, terechtgekomen. Hij woonde bij mij in de straat en ik vroeg of ik bij hem in de bak mocht rijden. Dat mocht, maar dan moest ik wel helpen zijn paarden te vlechten voor concours. Dan ga je vervolgens een keer mee op concours, en dat vond ik eigenlijk wel grappig. En zo ben ik met de Hackney’s begonnen.

Voordat ik bij Dirk terecht kwam, wist ik niet eens dat de aangespannen sport bestond, ik had nog nooit een tuigpaard gezien! Later kwam ik bij Cees Embregts terecht, een bekende naam in de tuigpaardwereld, om zijn rijpaarden te rijden en zo kwam ik ook met tuigpaarden in contact”, vertelt Sabrina, die ook de Gelderse hengsten Wilson en Edmundo heeft uitgebracht in de dressuursport.

“Gelderse paarden zijn over het algemeen wat koeler in het hoofd en dat is heel fijn werken.” Toch zegt ze: “Als ik moet kiezen tussen het Gelders paard, het dressuurpaard of het tuigpaard, kies ik vol overtuiging voor het tuigpaard. De sensatie, de actie en ook de gezelligheid

“Als ik moet kiezen tussen het Gelders paard, het dressuurpaard of het tuigpaard, kies ik vol overtuiging voor het tuigpaard.”

eromheen: dat heb je bij de dressuur niet. De zadelrubrieken, zijn nog leuker dan erachter zitten. Veel mensen zeggen tegen me als ik met Diesel rijd, dat ik wel levensmoe lijk, zo fel is hij. Maar het geeft zo’n kick als je erop zit: je wordt gewoon uit het zadel gelanceerd en als je alle zeilen moet bijzetten om zo’n paard bij je te houden, dat is gewoon echt gaaf! Dat gevoel kan ik ook niet uitleggen, je moet het zelf meemaken.”

Anouk Kemkes

Gea Veenstra

HANNEKE VAN WESSEL

Op welk tuigpaardconcours of welke tuigpaardkeuring je ook komt, je komt bijna altijd Hanneke van Wessel (27) uit Zwartebroek tegen. Zij kreeg de fokkerij met de paplepel ingegoten. “Mijn opa fokte al met tuigpaarden”, vertelt ze, “en daar is mijn vader mee doorgegaan. Bij mij is het er ook in gefokt denk ik”, lacht Hanneke. “We fokken thuis ook spring- en dressuurpaarden en ik heb wel ponygereden, maar ik vond de tuigpaarden altijd al het leukste. Het gevoel, de sfeer op een tuigpaardconcours is toch anders dan op bijvoorbeeld een dressuurwedstrijd, waar je je proefje mag rijden en klaar. Je beleeft de sport heel anders. Toen ik net zestien jaar was, had Henk Hammers – die toen voor Jan Schep reed – de door mijn vader gefokte Sunlight op stal. Henk zei toen dat ik mee moest doen aan de cursus van JongKWPN, die hij

samen met Thomas van der Weiden gaf, om zo mijn rijvergunning te halen. Dat vond ik bijzonder spannend, maar ik heb het wel gedaan. Na de cursus reden we met JongKWPN een show tijdens de klompenavond. Ik dacht echt: ‘hoe ga ik dit doen, hoe ga ik normaal rondrijden?’ De eerste competitiewedstrijd met Sunlight had ik het gevoel dat ik wist wat ik deed. Toen kreeg ik een ‘wauw’-gevoel, hij ging gruwelijk. Daar krijg je echt een kick van. Ik weet ook nog dat ik met Taunita de Gouden Zweep won. Het had allemaal niet top gelopen die dag. We besloten toch te rijden, zonder hulpmiddelen en met geleende kar, maar ik kwam de baan in en ze liep van begin tot het eind, zo had ze nog niet eerder gelopen voor de dameskar. Dat was heel bijzonder en dat vergeet ik nooit meer. Ook het afscheid van Taunita van de sport tijdens de Nationale

Tuigpaardendag in 2012 was heel bijzonder. Ze is onder andere twee keer Topsportmerrie geweest, maar had het hele jaar niet gelopen. We hebben haar in de weken voor het afscheid in het geheim wat gelongeerd, mijn vader wist er niks van. Op geluk spanden we haar in die dag, in Ermelo liep ze namelijk altijd. En inderdaad, ze liep werkelijk als vanouds, dat was een waardig afscheid.”

“Het imago van de sport moeten we blijven verbeteren, zodat mensen zien dat een tuigpaard geen lelijk hoofd hoeft te hebben. Het zijn net zo goed atleten als dressuur- en springpaarden dat zijn en ze zijn veel mooier geworden dan vroeger. Voor mij is het ideale tuigpaard een scherp paard met een mooi hoofd en mooie hals, een dragend achterbeen en heel

veel voorbeen. De beweging van een tuigpaard is uniek.”
 “Die bolhoeden... dat is wat de sport misschien oubollig maakt. Daarom ben ik blij dat de Young Riders er zijn, die met vernieu-

“Het zijn net zo goed atleten als dressuur- en springpaarden dat zijn.”

wende kleding rijden en waar bolhoeden niet zijn toegestaan. Dat moeten we langzamerhand zien door te voeren in de sport, die mag wel wat meer uitstraling krijgen, wat moderner worden, maar wel stijlvol blijven. Het is een sport die je moet beleven en meemaken om te weten hoe gaaf het is. Hoe jonger mensen besmet raken, hoe beter. Ze mogen dan ook best dressuur rijden of springen, als ze maar óók aangespannen gaan rijden”, grapt Hanneke.

NICO CALIS

Ook Nico Calis (25) uit Oosterstreek is met tuigpaarden opgegroeid. Zijn vader is een veel gezien gezicht op tuigpaard-concoursen. "Toen ik klein was, heb ik een paar keer op een pony gezeten, maar dat heeft niet langer dan vijf minuten geduurd. Nadat ik er drie keer vanaf was gestuiterd, had ik het wel bekeken. In die tijd was ik helemaal gek van voetbal. Mijn zus Marie-José heeft toentertijd meegedaan aan het EK samengesteld bij de jeugd en ik moest natuurlijk mee, maar ook de voetbal ging mee. Door een blessure ging ik op zoek naar wat anders. Dan kijk je eerst dichtbij, dus werden het de paarden. De eerste keer dat ik de baan binnenreed was tijdens de Tuigpaardendag in Ermelo bij de Junioren. Je komt binnen, ziet het paard voor je ineens 20 of 30 centimeter groter worden, de oren erop zetten en reageren op

de omgeving en het publiek: dan is er actie. Daar krijg je de smaak wel van te pakken! Het is fantastisch om in zo'n arena te rijden en het publiek met je mee te krijgen, dat geeft zo'n boost voor rijder en paard! De tuigpaardensport is emotie wordt altijd gezegd en dat is ook echt zo. Alleen al het feit hoe het publiek meeleeft is fantastisch. Een goede wordt gewaardeerd en het publiek laat haar mening ook duidelijk horen. Het geeft een kick niet braaf een rondje te hoeven rijden zoals in de dressuur, wat ook moeilijk is hoor," zegt Nico met een knipoog. "Maar een tuigpaard goed rondsturen in zo'n omgeving, die klus is niet zomaar geklaard." Tijdens het keuringsseizoen zien we Nico regelmatig in het wit, met rode stropdas, als voorbrenner. Als hij moet kiezen tussen de sport of de keuringen, wat dan? "Poeh. Dan kies ik toch voor de

keuringen, want vooral naar de driejarigen wordt elk jaar met veel belangstelling uitgekeken. Je moet de paarden in een vrij korte tijd klaar maken, zorgen dat ze er scherp voorstaan en dat ze zich fris voelen. Als je concours

"Het is fantastisch om in zo'n arena te rijden en het publiek met je mee te krijgen, dat geeft zo'n boost voor rijder en paard!"

hebt en je hebt een blessure, dan meld je je af en ga je over drie weken wel weer. De keuringen gaan wel door, dus je moet zorgen dat dan alles klopt. Het toewerken naar piekmomenten vind ik mooi aan de sport. Als je weet dat je zaterdag weer concours hebt, dan probeer je dat je paard er zo fris en fruitig mogelijk voor staat, dat hij blij is dat hij in de baan mag doen wat

je hem geleerd hebt en vrij en blij door de baan gaat. Een paard alleen maar in de ereklasse uitbrengen, vind ik minder uitdagend. Ik vind juist de opleiding en ontwikkeling, het betuigen, de eerste keer van

huis, de eerste keer dit, de eerste keer dat, zo interessant. Het zijn projectjes. Zo heb ik het ook gedaan met Handini: die heb ik als driejarige

gekocht, eerst een IBOP gedaan en toen uitgebracht bij de nieuwelingen vorig jaar waar ze tweede werd. Met mijn vriendin Gerbrich werd ze kampioen onder het zadel. Je werkt dan naar de Tuigpaardendag in Ermelo toe: dat is de stip op de horizon. Dat hoogste podium op de Tuigpaardendag, dat is toch elk jaar wel een dingetje. Dat zou ik nog weleens willen halen!"

Gea Veenstra

KLAAS BUIST

“Van jongs af aan ging ik met mijn vader al naar elk tuigpaard-concours in de regio”, vertelt Klaas Buist (33), die Stal 83 runt. “Elk jaar kochten we thuis een tuigpaardveulen. Ik heb nooit de behoefte gehad om op een paard te zitten, maar reed wel aangespannen met shets. Toen ik jong was molk ik al regelmatig bij de buurman van Wim Cazemier en zag daar altijd tuigpaarden lopen. Daarom wilde ik toen stagelopen bij Wim, en daar ben ik nooit meer weggekomen”, lacht Klaas, die inmiddels met zijn gezin het complex bewoont nadat Cazemier vorig jaar naar Amerika emigreerde. “De kracht, de mooie rijke hals, de expressie in het voorbeen en de emotie die de sport met zich

meebrengt, dat vind ik er zo prachtig aan. Het optimale van een paard zien, die show. Ik kan ook genieten van een extreem bewegend dressuurpaard hoor, ik hou van extreme bewegingen.”

“Worita, een merrie van Wim, was de eerste die ik uitbracht op concours. Dat was kicken, maar ik had ook het gevoel dat ik nog veel moest leren. Ik besepte toen dat de sport veel meer is dan twee keer rechts- en twee keer linksom rijden. In de baan speelt zoveel: er is publiek, er is veel te zien en ondanks dat moet je toch proberen het beste uit je paard te halen.” Klaas werd drie keer kampioen fokmerries van de regio Noord met Worita en stond nationaal twee keer derde. “Ik wil het maximale eruit halen op

concours: daar ben je al zo lang mee bezig”, zegt de fanatieke Klaas. “Mensen zeggen weleens tegen me dat ik meer moet lachen, maar ik geniet gruwelijk in de baan. Het rijden geeft een steeds grotere kick. Graag zou ik

“De sport draait om twee dingen: de maximale prestatie uit je paard halen én het publiek vermaken.”

eens de Greet Bergstra Bokaal winnen en de Oregon Trofee. Dat zou een kroon zijn op het werk.” “Eén van de mooiste momenten in de sport had ik jaren geleden tijdens de UTV, toen Kunstenaar een te lage klassering kreeg. De reactie van het publiek, de

emotie die daaruit kwam, dat is het mooie van de sport. Daardoor besepte ik dat jureren ook maar mensenwerk is en een kwestie van smaak, die we moeten respecteren. De sport draait om twee dingen: de

maximale prestatie uit je paard halen én het publiek vermaken. Daar komen ze voor.” De fokkerij is een grote liefhebberij van Klaas en hij heeft

meerdere merries met veulens van hemzelf en derden op stal. “Het tuigpaardenvirus heb je gewoon. Er staat hier een tweejarige Eebert waar ik weg van ben en al is het nog maar een jong paard: ik kan er zó van genieten!”